

Kurskod	HL 250
Kursbenämning, svenska	<i>Perspektiv på ledarskap i församling och kyrka</i>
Kursbenämning, engelska	Perspectives on leadership in congregational work
Kursens högskolepoäng	15 hp
Ämnesområde	Historisk och praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs/ Valbar programkurs
Kursens nivå	Grundnivå, G1F
Förkunskapskrav	15 hp inom ämnesområdet historisk och praktisk teologi eller motsvarande
Syfte	Kursen syftar till att ge insikter i teologiska, organisationsteoretiska och praktiska verktyg för ledarskap i församling och kyrka. Genom fallstudier tränas kursdeltagarna i kritiskt och konstruktivt ledarskapstänkande.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna <ul style="list-style-type: none"> • beskriva och analysera några ledarskapsmodeller från Bibeln • identifiera egenskaper hos en person som påverkar ett gott ledarskap • beskriva och jämföra olika perspektiv på organisationer och ledarskap • identifiera viktiga dimensioner i ledarskap i församling och frivilligsektor • analysera och kritiskt värdera olika processer i team, arbetsledning samt konflikthantering i kyrka och församling
Moment	a) Ledarskapsmodeller från Gamla och Nya testamentet b) Att leda sig själv c) Olika perspektiv på organisation och ledarskap d) Perspektiv på ledarskap i församlingsarbete och frivilligsektor e) Processer i team, arbetsgrupper och styrelsearbete f) Konflikthantering
Undervisnings- och arbetsformer	Litteraturkurs och slutseminarium
Litteratur	Moment a) Howell, Don: <i>Servants of the Servant: A Biblical Theology of Leadership</i> . Eugene, Oregon: Wipf & Stock Publ. 2003. (314 s.) Greenleaf, Robert: ”Tjänaren som religiös ledare”. <i>Ingång 1/2006</i> , s. 27-50. Moment b) Covey, Stephen: <i>Att leva och verka till 100 % eller De 7 goda vanorna</i> . Stockholm: Telegram bokförlag 1999. (337 s.) Moment c) Bolman, Lee & Terrence E Deal: <i>Nya Perspektiv på organisation och ledarskap</i> . Lund: Studentlitteratur 2005. (500 sid.) Moment d) Badaracco, Joseph: <i>Ledare i det tysta</i> . Stockholm: Telegram bokförlag 2003. Collins, Jim: <i>Good to Great. När vinst inte är målet</i> . Stockholm: Bookhouse 2005 Hybels, Bill: <i>Ledarskap</i> . Örebro: Libris 2002. (250 s.) Moment e) Granström, Kjell: <i>Dynamik i arbetsgrupper</i> . Lund: Studentlitteratur 2006. (197 s.) Granberg, Anders; <i>God styrelsesed i Svenska kyrkan</i> . Stockholm: Verbum 2009

	<p>Moment f) Ekstam, Kjell: <i>Handbok i konflikthantering</i>. Liber 2000 (200 sid.), eller Forshaga, Susanne B: <i>Konflikthantering i Svenska kyrkan</i>. Stockholm: Verbum 2010 (200 s.)</p> <p>Dessutom analyseras en film om ledarskap som väljs i samråd med examinator.</p>
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U).
Betygskriterier	<p>För betyget <i>godkänd</i> krävs att den studerande visar</p> <ul style="list-style-type: none"> • en förmåga att beskriva olika modeller för ledarskap från Bibeln, från nutida organisationer och församlingsliv. <p>För betyget <i>väl godkänd</i> krävs dessutom att den studerande visar</p> <ul style="list-style-type: none"> • en förmåga att tillämpa teorier i konkreta frågeställningar och att kritiskt resonera kring olika ledarskapsstrategier. <p>Betyget baseras på en sammanvägning av de olika momenten.</p>
Examination	Hemtentamen samt ett slutseminarium med analys av en film om ledarskap.
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt
Övrig information	Om någon del av litteraturen lästs i annan kurs byts denna del mot annan likvärdig litteratur efter överenskommelse med lärare.
Kursplanen fastställd	2011-05-13
Kursplanen gäller från	Ht 2011

Senast uppdaterad 2011-06-13/KL

Kurskod	HL 251
Kursbenämning, svenska	<i>Ledarskap och förändringsarbete i snabba kulturförändringar</i>
Kursbenämning, engelska	Leadership and congregational change in changing cultures
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp
Inriktning	Historisk-praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs / valbar programkurs
Kursens nivå	Grundnivå, G1F
Förkunskapskrav	15 hp inom ämnesområdet historisk och praktisk teologi eller motsvarande
Syfte	Kursen syftar till att ge teoretiska verktyg för att kunna förstå snabba kulturförändringar och att som ledare kunna kommunicera och initiera förändringsarbete i en församlingskontext.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • Redogöra för och kritiskt värdera några olika teorier kring ledarskap inom några delområden (ledarskap i snabba kulturförändringar, kommunikation, omvärldsanalys och förändringsarbete, samt inom ett fördjupningsområde) • Dra egna teoretiska och praktiska slutsatser utifrån jämförelser och analys av studerat material
Moment	<u>Obligatoriska moment:</u> <ol style="list-style-type: none"> Ledarskap i snabba kulturförändringar Kommunikation för ledare Omvärldsanalys, scenarioplanering och förändringsarbete <p><u>Valbara moment - fördjupning i ett av nedanstående moment:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ledarskap i interkulturella situationer Den lärande organisationen Mentorskap och coaching
Undervisnings- och arbetsformer	Litteraturkurs
Litteratur	<u>Obligatorisk litteratur:</u> <p>Moment a) Roxburgh, Alan: <i>The Missional Leader</i>. San Fransisco: Jossey-Bass, 2006. (206 s.)</p> <p>Moment b) Nilsson, Björn & Waldemarson, Anna-Karin: <i>Kommunikation för ledare</i>. Lund: Studentlitteratur 2011. (150 s.)</p> <p>Moment c) Lindgren, Mats & Bandhold Mats: <i>Scenarioplanering: Länken mellan framtid och strategi</i>. Stockholm: Liber 2009. (180 s.) Lundström Klas, Nyström Åsa, Westblom Per: <i>Utveckla församlingen med resursfokuserande undersökning</i>. Stockholm: Verbum 2010. (106 s.) Rendle, Gil & Alice Mann: <i>Holy Conversations. Strategic planning</i>. The Alban Institute 2003. (280 s.)</p> <p><u>Fördjupningslitteratur om ca 300 sidor läses ur ett moment nedan:</u></p> <p>Moment d) Branson, Mark L. & Martinez, J: <i>Churches, Cultures and Leadership: A Practical Theology of Congregations and Ethnicities</i>. Nottingham: IVP 2011. (270 sid) Lingerfelter, Sherwood: <i>Leading Cross-Culturally</i>. Baker Academic 2008. (176 s.)</p>

	<p>Hofstede, Geert: <i>Cultures and Organizations. Intercultural Cooperation and its importance for Survival</i>, McGraw-Hill 1991. (258 sid.)</p> <p>Moment e)</p> <p>Everist, Norma Cook: <i>The Church As Learning Community. A Comprehensive Guide to Christian Education</i>. Nashville: Abingdon 2002. (347 s.)</p> <p>Campbell, Dennis: <i>Congregations as Learning Communities</i>. Alban Institute, 2000.</p> <p>Granberg, O & Ohlsson J, <i>Från lärandets loopar till lärande organisation</i>. Lund: Studentlitteratur 2009. (134 s.)</p> <p>Senge, P M: <i>The Fifth Discipline: the art and practice of the learning organization</i>. New York: Random House 2006. (440 s.)</p> <p>Moment f)</p> <p>Sandberg, Ann-Christin: <i>Mentorskap i praktiken: så här gör du för att lyckas</i>. Stockholm: Hjalmarsson & Högberg 2008. (115 s.)</p> <p>Parsloe, E, Parsloe L, Leedham M: <i>Coaching and Mentoring: Practical Conversations to Improve Learning</i>. London: Kogan page 2009. (220 sid.)</p> <p>Anderson, K & Reese R: <i>Spiritual Mentoring: A Guide for Seeking & Giving Direction</i>. Nottingham: IVP Books 1999. (190 sid.)</p>
Betygsgrader	Väl Godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U).
Betygskriterier	<p>För betyget <i>godkänd</i> krävs att den studerande</p> <ul style="list-style-type: none"> • visar förmåga att beskriva och reflektera över olika förändringsprocesser och hur ledarskap kan hantera nya typer av situationer <p>För betyget <i>väl godkänd</i> krävs dessutom att studenten visar</p> <ul style="list-style-type: none"> • visar en förmåga att koppla teorier till konkreta frågeställningar och att visa förmåga att kritiskt värdera olika typer av teorier kring ledarskap.
Examination	En hemtentamen som utifrån läst litteratur inkluderar omvärldsanalys och tillämpar ledarskapsmodeller i en förändrad kulturell situation.
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt
Särskild information	Om någon del av litteraturen lästs i annan kurs, byts denna del mot annan likvärdig litteratur efter överenskommelse med lärare.
Kursplanen fastställd	2011-05-13
Kursplanen gäller från	Ht 2011

Senast uppdaterad 2011-06-13/KL

Kurskod	HP 251
Kursbenämning, svenska	<i>Den missionella kyrkan – teologi och praxis</i>
Kursbenämning, engelska	The missional church – theology and praxis
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp
Inriktning	Historisk-praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs / Valbar programkurs
Kursens nivå	Grundnivå, G1F
Förkunskapskrav	Kyrkans och missionens historia 15 hp eller motsvarande
Syfte	Att studenten blir förtrogen med olika teologiska och strategiska missionella modeller för församlingsarbete, samt att kritiskt kunna granska och värdera dessa.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • översiktligt redogöra för den teologiska diskussionen kring den missionella kyrkan • beskriva och analysera kulturmöten mellan kyrka och en pluralistisk kulturmiljö • beskriva och jämföra några modeller för kyrkans missionella arbete i postkristna kulturer
Moment	a) Översikt av teologisk diskussion kring ”den missionella kyrkan” b) Kulturmötets teori och praktik c) Några modeller för kulturöverskridande arbete i pluralistiska och postkristna kulturer
Undervisnings- och arbetsformer	Litteraturstudium – kan även läsas på distans
Litteratur, övriga läromedel	Moment a) Van Gelder, Craig: <i>The Missional Church in Perspective: Mapping Trends and Shaping the Conversation</i> . Grand Rapids: Baker Academic 2011. Moment b) Andersson, Anders: <i>Att mötas över kultur- och religionsgränser</i> . Uppsala: Sensus/EFS läser 2008. (111 s.) Stier, Jonas: <i>Kulturmöten. En introduktion till interkulturella studier</i> . Lund: Studentlitteratur 2009. (160 s.) Moment c) Cirka 600 sidor läses ur följande litteraturlista Frost, Michael: <i>Exiles – Living Missionally in a Post-Christian Culture</i> . Peabody, Ma: Hendricksons 2006. (333 s.) Frost, Michael & Alan Hirsch: <i>The Shaping of Things to Come</i> . Peabody, Ma: Baker Books 2004 (236 s.) Hirsch, Alan: <i>The Forgotten Ways. Reactivating the Missional Church</i> . Grand Rapids: Brazos Press 2006. (280 s.) Keiffert, Patrick: <i>We are here now: a new missional era</i> , Allelon 2006. Mittelberg, Mark: <i>Den smittande församlingen</i> . Örebro: Libris 2000. Roxburgh, Alan & M Scott Boren: <i>Introducing the Missional Church</i> . Grand Rapids: Baker Books 2009. (196 s.) Roxburgh, Alan & Fred Romanuk: <i>The Missional Leader</i> . San Fransisco.: Jossey-Bass 2006. (206 s.) Stetzer, Ed & David Putman: <i>Breaking the Missional Code</i> . Broadman & Holman 2006. (240 s.) Van Gelder, Craig: <i>The Ministry of the Missional Church</i> . Grand Rapids Baker 2007. <i>Mission-shaped church</i> . London: Church House Publishing, 2004. (149 s.)
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U).

Betygskriterier	<p>För betyget <i>godkänd</i> krävs att den studerande kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • översiktligt beskriva den teologiska diskussionen kring den missionella kyrkan och att kunna jämföra olika missionella arbetsmodeller. <p>För betyget <i>väl godkänd</i> krävs att den studerande visar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en förmåga att problematisera och värdera olika teologiska och strategiska modeller för missionellt församlingsarbete • en förmåga att nyttja den lästa litteraturen i integrerande reflektion.
Examination	Hemtentamen
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt.
Särskild information	Om någon del av litteraturen lästs i annan kurs bytes denna del mot annan likvärdig litteratur efter överenskommelse med lärare.
Kursplanen fastställd	2009-02-26, reviderad 2010-02-25, reviderad 2011-05-13
Planen gäller från	Ht 2011

Datum: 2011-05-13/KL

Kurskod	HP 308
Kursbenämning, svenska	<i>Religionssociologiska förändringar i Sverige/Nordeuropa</i>
Kursbenämning, engelska	Religious and sociological changes in Sweden/Northern Europe
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp
Inriktning	Historisk-praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs/ Valbar programkurs
Kursens nivå	Grundnivå, G1F
Förkunskapskrav	Religionsvetenskap A 30 hp
Syfte	Kursen syftar till ge grundläggande kunskap om religionssociologiska förändringsprocesser som påverkar kristendomens ställning i Sverige och Europa.
Förväntade studieresultat	Efter kursens slut förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • förklara några olika teorier kring religiös förändring • identifiera och förklara väsentliga sociologiska och religionssociologiska utvecklingslinjer i Sverige och Europa under perioden c. 1900-2005. • genomföra en mindre religionssociologisk enkät som sedan används i en lokal omvärldsanalys
Moment	a) En översikt av viktiga religionssociologiska teorier kring religiös förändring b) En översikt av sociala och religiösa förändringar i Sverige och Europa c. 1950-2005. c) Sociologiska metoder for omvärldsanalys i ett lokalsamhälle.
Undervisnings- och arbetsformer	Litteraturstudium och genomförande av en lokal enkät
Litteratur	Moment a) Furseth, Inger & Pål Repstad, <i>Religionssociologi – en introduktion</i> . Malmö: Liber 2005 (sid. 70-239) Moment b) Ahrne, Göran & Christine Roma & Mats Franzén: <i>Det sociala landskapet. En sociologisk beskrivning av Sverige från 1950-talet till början av 2000-talet</i> . Göteborg: Bokförlaget Korpen 2008. (s.id 14-162, 272-318.) Bromander, Jonas: <i>Svenska kyrkans medlemmar</i> . Verbum 2011, eller Ahlstrand, Kajsa & Göran Gunner: <i>Guds närmaste stad? En studie om religionernas betydelse i ett svenskt samhälle i början av 2000-talet</i> . Stockholm: Verbum 2008. Hervieu-Léger, Daniele: <i>Religion as a Chain of Memory</i> . Polity Press 2000. (176 s.) eller Zuckerman, Phil: <i>Society without God – What the least religious nations can tell us about contentment</i> . New York Univ. Press 2008 (183 s.) Moment c) Lundström, Klas: <i>Församlingen och närsamhället – några verktyg för omvärlds- och församlingsanalys</i> . <i>Ingång</i> 3/07. Trost, Jan, <i>Enkätboken</i> , Lund: Studentlitteratur, 2007 (delar)
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U)
Betygskriterier	För betyget <i>godkänd</i> krävs: <ul style="list-style-type: none"> • att grundläggande förståelse för religionssociologiska förändringsprocesser och teorier visas; • en grundläggande förmåga att genomföra en lokal religionssociologisk

	<p>undersökning</p> <p>För betyget <i>väl godkänd</i> krävs dessutom:</p> <ul style="list-style-type: none"> att självständigt kunna tillämpa religionssociologiska teorier på lokalt inhämtat sociologiskt material.
Examination	<ol style="list-style-type: none"> En hemtenta över inläst litteratur. En mindre religionssociologisk enkät redovisas skriftligt.
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt
Särskild information	Om någon del av litteraturen redan lästs i en annan kurs ska, i samråd med examinator, denna del utbytas mot annan likvärdig litteratur.
Kursplanen fastställd	2008-06-15, 2009-06-09, reviderad den 2011-06-16
Kursplanen gäller från	Vt 2010

Senast uppdaterad 2011-06-15/KL

Johannelunds teologiska högskola

Kurskod	HR 250.
Kursbenämning, svenska	<i>Handledning i teologiska ämnen.</i>
Kursbenämning, engelska	Supervising in Theological Studies.
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp.
Inriktning	Historisk-praktisk teologi: högskolepedagogik.
Kurskategori	Fristående kurs.
Kursens nivå	Grundnivå (G1F).
Förkunskapskrav	Kursen förutsätter erfarenhet av uppsatshandledning inom teologi.
Syfte	Kursen syftar till att ge fördjupade kunskaper i handledning av uppsatser i teologiska ämnen.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas deltagarna kunna <ul style="list-style-type: none"> • förstå och kritiskt reflektera över rollen som handledare med särskild hänsyn till handledning i teologiska ämnen, • medvetet tillämpa kunskaper om etiska, etniska, livsåskådningsmässiga och genusrelaterade faktorer i en handledarsituation, • omsätta och reflektera kring olika modeller och verktyg för handledning i praktisk handling.
Moment	a) Interaktionen mellan handledare och student. b) Etiska, etniska, livsåskådningsmässiga och genusrelaterade faktorer i en handledningssituation. c) Modeller och verktyg för handledning inklusive utvärdering av handledningen.
Undervisnings- och arbetsformer	Lektioner, seminarier och metodövningar.
Litteratur	Följande är exempel på litteratur som kan användas. Totalt ska litteraturen omfatta c:a 1000 sidor och väljas i samråd med gruppen. Bell, Judith, <i>Introduktion till forskningsmetodik</i> , Lund: Studentlitteratur, fjärde upplagan 2006 eller Ejvegård, Rolf, <i>Vetenskaplig metod</i> , Lund: Studentlitteratur, fjärde upplagan 2009. Elmgren, Maja & Ann-Sofie Henriksson, <i>Universitetspedagogik</i> , Stockholm: Norstedts, 2010. Fazlhashemi, Mohammad, <i>Möten, myter och verkligheter: studenter av annan etnisk bakgrund berättar om möten i den svenska universitetsmiljön</i> , Umeå: Umeå universitet, 2002. <i>Forskarhandledares robusta råd</i> , red Åsa Bergenheim & Karin Ågren, Lund: Studentlitteratur, 2008. <i>Forskning och skrivande: konsten att skriva enkelt och effektivt</i> , Wayne C Booth, Gregory G Colomb och Joseph M Williams, Lund: Studentlitteratur, 2010. Handal, Gunnar & Per Lauvås, <i>Forskarhandledaren</i> , Lund: Studentlitteratur, 2008. <i>Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning</i> , Olga Dysthe, Fröydis Hertzberg och Torlaug Lökensgard Hoel, Lund: Studentlitteratur, andra upplagan 2011. <i>Studentens skrivhandbok</i> , Kristina Schött m. fl., Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1998 (eller senare). Trost, Jan, <i>Att skriva uppsats med akribi</i> , Lund: Studentlitteratur,

	tredje upplagan 2008 eller Widerberg, Karin, <i>Vetenskapligt skrivande: kreativa genvägar</i> , Lund: Studentlitteratur, 2003.
Betygsgrader	Godkänd (G) eller Underkänd (U).
Betygskriterier	För betyget Godkänd krävs att deltagarna varit med vid samtliga undervisningstillfällen, aktivt deltagit i seminarier, fullgjort alla delmoment i kursen samt redovisat litteratur enligt lärares anvisningar.
Examination	Aktivt deltagande i lektioner och seminarier samt PM-uppgifter till delar av litteraturen.
Utvärdering	Kursen utvärderas både skriftligt och muntligt.
Särskild information	Kursen förutsätter erfarenhet av handledning och bygger delvis på deltagarnas erfarenheter. Det är en tillgång att ha genomgått grundläggande kurser i högskolepedagogik.
Kursplanen fastställd	2011-05-04.
Planen gäller från	Ht 2011.

2011-04-13/loe

Johannelunds teologiska högskola

Kurskod	HT 202
Kursbenämning, svenska	<i>Predikan i luthersk tradition.</i>
Kursbenämning, engelska	Preaching in Lutheran tradition.
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp
Inriktning	Historisk och praktisk teologi.
Kurskategori	Fristående kurs. Kan ingå i kandidatexamen i teologi 180 hp.
Kursens nivå	Grundnivå (G1F).
Förkunskapskrav	Fortsättningskurs i praktisk teologi (homiletik). För tillträde till kursen krävs minst 7,5 hp i praktisk teologi (homiletik) eller motsvarande.
Syfte	Kursen syftar till att ge en fördjupad förståelse för vad som är predikans uppgift enligt luthersk tradition.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna <ul style="list-style-type: none"> • redogöra för det som utmärker luthersk predikan, • skriftligen visa hur det går till att förbereda en predikan, • jämföra och värdera några moderna böcker om predikan.
Moment	a) Predikan i luthersk tradition. b) Predikans väg från bibeltext till färdig predikan. c) Den svenska evangelieboken som luthersk predikobok. d) Aktuella tendenser i modern litteratur om predikan.
Undervisnings- och arbetsformer	Föreläsningar, seminarier och individuella uppgifter.
Litteratur	<p>Moment a): Andersen, Leif, <i>Teksten og tiden: en midlertidig bok om forkyndelsen 1–2</i> (Menighedsfakultetets Videnskabelige Serie 10), Fredericia: Kolon, 2006 eller Nilsson. Kjell Ove, <i>Tråd upp i tid och otid: en teologi i kristider för predikanter och andra sökare</i>, Stockholm: Verbum, 1998. Nygren, Tomas, <i>Lag och evangelium som tal om Gud: analys av synen på lag och evangelium hos några nutida lutherska teologer: Pannenberg, Wingren och Scaer</i>, Skellefteå: Artos, 2007, ss 180-242. Pless, John T, <i>Handling the Word of Truth: Law and Gospel in the Church Today</i>, Saint Louis: Concordia, 2004.</p> <p>Moment b): Lindberg, Klas, <i>Konsten att tala så att folk vill lyssna: praktisk retorikhandledning</i>, Skellefteå: Artos & Norma, 2010. Nordhaug, Halvor, <i>...så mitt hus kan bli fullt: en bok om preken</i>, Oslo: Luther Forlag, 2000, ss 171-242.</p> <p>Moment c): Eriksson, LarsOlov och Nils-Henrik Nilsson, <i>Evangelieboken i gudstjänst och förkunnelse: homiletiska och liturgiska perspektiv</i>, Stockholm: Verbum, 2005 (i urval).</p> <p>Moment d): Litteratur väljs bland nedanstående eller andra nyare böcker om predikan. <i>Allvarligt talat: om predikan</i> (Forskning för kyrkan 9), red Hanna Stenström, Stockholm: Verbum, 2008.</p>

	<p>Eldebo, Runar, <i>Det homiletiska rummet: mötet mellan predikant och lyssnare</i>, Örebro: Libris, 2005.</p> <p>Hansson, Hans-Olof, <i>Predika med Lukas</i>, Göteborg: Församlingsförlaget, 2011.</p> <p>Larsson, Bo, <i>Gestalta möjliga världar: predikostrategier för 2000-talet</i>, Stockholm: Verbum, 2007.</p> <p>Ottensten, Maria & Tina Johansson, <i>Predikan växer fram</i>, Stockholm: Verbum, 2010.</p> <p>Sundkvist, Bernice, <i>Evangelium och existens: predikan som helande dialog</i>, Skellefteå: Artos, 2003.</p>
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).
Betygskriterier	<p>För betyget Godkänd krävs att den studerande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan redogöra för särdragen i luthersk predikan, • kan visa de viktiga stegen i förberedelse av en predikan, • i sina PM formulerar sig på ett vetenskapligt godtagbart sätt. <p>För betyget Väl godkänd krävs dessutom att den studerande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • i jämförelsen av olika predikoböcker genomför denna med tydlig argumentation, • i sina uppgifter visar att dessa utförs i dialog med kurslitteraturen.
Examination	PM samt aktivt deltagande vid seminarier.
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt.
Särskild information	Vid underkänt resultat kan den studerande komplettera sina PM men inte erhålla betyget Väl godkänd.
Kursplanen fastställd	2010-02-25, senast ändrad 2011-08-26.
Planen gäller från	Vt 2010.

2011-08-26/loe

Kurskod	SH 203
Kursbenämning, svenska	<i>Självvård för diakonala situationer</i>
Kursbenämning, engelska	Pastoral care in the context social ministry
Kursens högskolepoäng	7,5 hp
Inriktning	Historisk-praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs som även kan ingå i kandidatexamen i teologi 180 hp
Kursens nivå	Grundnivå, G1N
Förkunskapskrav	Grundläggande behörighet, samt SvB/Sv2B/HiA/ShA
Syfte	Att studenten får en grundläggande förståelse för självvårdens egenart och funktion med särskild hänsyn till mötet med människor i kris och utsatta situationer
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • redogöra för grunddrag i självvårdens historia inklusive historisk kontinuitet och variation i den. • orientera sig i de grundläggande faserna i den självvårdande samtalsprocessen. • kunna identifiera den kristna självvårdens unika aspekter i relation till några samtida psykologiska teoribildningar. • beskriva grundläggande självvårdsprocesser i mötet med människor i kris och utsatta situationer.
Moment	a. Självvård i historia och nutid b. Självvård som samtalsprocess i kristen kontext c. Teologisk och psykologisk människokunskap d. Mötet med människor i kris och utsatta situationer
Undervisnings- och arbetsformer	Lektioner med diskussion och rollspel samt samtalsövningar (triadsamtal).
Litteratur, övriga läromedel	Cullberg, Johan, <i>Kris och utveckling</i> , Stockholm: Natur och Kultur 2006. Hellsten, Tommy, <i>Barn av livet. Resan till vuxenlivet och dess ansvar</i> , Cordia, 2000. Okkenhaug, Berit, <i>Självvård – en grundbok</i> . Libris 2004. Tungesvik, Hans-Olav, <i>Spår av dina egna: Föräldrar som nyckel till självinsikt</i> . Örebro: 2003. Zimsen, Karen. <i>Samtal som verktyg</i> . Stockholm: Raben & Sjögren 1996.
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U).
Betygskriterier	För betyget <i>Godkänd</i> krävs: <ul style="list-style-type: none"> • att redovisningar är inlämnade med relevanta faktakunskaper, samt visar grundläggande förståelse och integrering av stoffet. För betyget <i>Väl godkänd</i> krävs dessutom: <ul style="list-style-type: none"> • att uppgifter och hemtentering är inlämnade inom angiven tid med god reflektion och integrering av relevanta fakta och förmåga att dra egna slutsatser av behandlat stoff
Examination	1. En hemtenta över inläst obligatorisk litteratur och material från lektioner 2. Reflektions-PM över genomförda triadsamtal
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt.
Särskild information	För godkänt resultat förutsätts full närvaro i kursens alla delar
Kursplanen fastställd	2011-06-16
Planen gäller från	Vt 2011

Johannelunds teologiska högskola

Kurskod	HP 354
Kursbenämning, svenska	Själavård i mötet med skam och skuld
Kursbenämning, engelska	Pastoral Care, Shame and Guilt
Kursens högskolepoäng	7,5 hp
Inriktning	Historisk praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs
Kursens nivå	Grundnivå (GIF)
Förkunskapskrav	HS 201 (HP B1:2) el. motsvarande
Syfte	Kursen vill ge insikter i skammens och skuldens teologiska och psykologiska problematik samt reflektera över hur dessa fenomen tar sig uttryck i olika livskontexter. Studenten ges möjlighet att i mötet med litteraturen själv kritiskt reflektera över olika beskrivningar av skam och skuld samt förankra en själavårdspraxis utifrån ett integrerat teologiskt och psykologiskt perspektiv.
Förväntade studieresultat	<p>Studenten förväntas</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunna ge en sammanfattning av olika sätt att beskriva skammens och skuldens problematik. • kunna ge en sammanfattning av olika sätt att teologiskt och pastoralteologiskt bemöta skammen och skulden som fenomen • kunna argumentera för egna ställningstaganden i dialog med kurslitteraturen. • Kunna utforma riktlinjer för själavårdspraxis i möte med skam och skuld
Moment	<p>a) Skam och skuld i vår tid b) Olika sätt att teologiskt bemöta skammens problematik. c) Exempel på olika sätt att pastoralteologiskt bemöta skammens problematik. d) Konstruktivt arbete med egna ställningstaganden i dialog med kurslitteraturen.</p>
Undervisnings- och arbetsformer	Litteraturkurs
Litteratur, övriga läromedel	<p>Kurslitteratur (minst 1300 sidor) inklusive böcker markerade med (*) väljes ur följande lista i samråd med examinator: Augsburger, David W. <i>Helping People Forgive</i>. Louisville: Westminster John Knox Press, 1996 Brosché, Fredrik, m fl, <i>Tro åt svenska folket</i>, Uppsala: Pro Caritate, 1988. Cullberg Weston, Marta. <i>Från skam till självrespekt</i>. Stockholm: Natur och Kultur, 2008. *Garland, David E., and Diana R. Garland., <i>Flawed Families of the Bible: How God's Grace Works Through Imperfect Relationships</i>, Grand Rapids: Brazos Press, 2007. Hellsetn, Tommy, <i>Flodhästen på arbetsplatsen</i>. Helsingfors: Församlingsförbundets förlag, 1999. Johnson, Maarit. <i>Självkänsla och anpassning</i>. Lund: Studentlitteratur, 2003. *Larsson, Göran, <i>Skamfilad: Om skammens många ansikten & längtan efter liv</i>, Örebro: Cordia, 2007. Mann, Alan, <i>Atonement for a "Sinless" Society: Engaging With an Emerging Culture</i>, London: Paternoster Press, 2005.</p>

	<p>McGee, Robert, <i>Jakten efter bekräftelse: Om vårt sökande efter att bli accepterade och hur man bygger sin självkänsla på rätt grund.</i> Kumla: HF:s förlag, 1990.</p> <p>*Pattison, Stephen, <i>Shame: Theory, Therapy, Theology</i>, Cambridge: Cambridge Univ. Press. 2000.</p> <p>Smedes, Lewis B., <i>Skam, skuld och befrielse</i>, Örebro: Libris förlag.</p> <p>Wilson, Sandra D., <i>Released from Shame: Moving Beyond the Pain of the Past.</i>, Downers Grove: InterVarsity Press, 2002.</p> <p>Worthington, Everett L. ed. <i>Dimensions of Forgiveness: Psychological Research and Theological Perspectives.</i> Philadelphia: Tempelton foundation press, 1998, sid. 1-185, 341-354</p>
Betygsgrader	<i>Väl godkänd (VG) Godkänd (G) Underkänd (U)</i>
Betygskriterier	<p>För betyget godkänd krävs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att relevanta faktakunskaper uppvisas; • att en grundläggande förståelse visas. <p>För betyget väl godkänd krävs dessutom att förmåga visas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att integrera relevanta fakta och idéer till meningsfulla strukturer; • att dra egna relevanta slutsatser; • att värdera behandlat stoff; • att i några frågor självständigt genom egna ställningstaganden föra dialog med de olika typer av teologi som kommer till uttryck i kurslitteraturen.
Examination	PM i form av egna reflektioner till fyra av böckerna i läslistan Hemskrivning
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt
Särskilt information	Vid betyget underkänd tillämpas kompletteringsuppgifter. Kursen kan ej tenteras av den som läst SD 354 eller SD 455 ”Skammens teologiska problematik”.
Kursplanene fastställd	2008-01-01, rev 2010-02-25
Planen gäller från	2008-01-01

Reviderad senast 2011-01-07

Kurskod	HS 252.
Kursbenämning, svenska	<i>Självvård i kris- och utsatta situationer.</i>
Kursbenämning, engelska	Pastoral care in the context of crisis and vulnerability
Kursens högskolepoäng (hp)	7,5 hp
Inriktning	Historisk praktisk teologi.
Kurskategori	Fristående kurs som även kan ingå i kandidatexamen i teologi 180 hp
Kursens nivå	Grundnivå.(G1F)
Förkunskapskrav	Kursen förutsätter betyget Godkänd i Grundkurs i Pastoral teologi och psykologi (HS 201) eller motsvarande.
Syfte	Kursen avser att ge den studerande fördjupad kunskap om självförståelse och självvårdsprocesser i samband med krissituationer och då människor befinner sig i emotionellt och existentiellt utsatta situationer.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • Redogöra för och kritiskt reflektera över teoribildningar kring krisens och utsatthetens kännetecken och speciella karakteristik • Redogöra för och reflektera över existentiella dimensioner och teologiska teman som knyter an till människors utsatthet • Beskriva och kritiskt reflektera över processer med människor som befinner sig i krissituationer och existentiellt utsatta lägen • Kritiskt reflektera över vad det innebär att som kyrklig företrädare möta människor i utsatta situationer – också i den kristna ritens sammanhang
Moment	<ol style="list-style-type: none"> a) Kris och utsatthet i psykologiskt och teologiskt perspektiv b) Självvårdande krisintervention och processer i mötet med den utsatta konfidenten c) Existentiella frågeställningar som aktualiseras i krissituationer d) Meningsskapande rit och kyrkan som gemenskap i människors i utsatta situationer
Undervisnings- och arbetsformer	Kursen ges som: <ol style="list-style-type: none"> a) Litteraturkurs b) Fristående kurs – med föreläsningar, fallstudier, diskussion och gruppövningar.
Litteratur, övriga läromedel	<p>Bridger, Francis and David Atkinson, <i>Counseling in context: developing a theological framework</i>. Pasadena, California : Fuller seminary press, 2007.</p> <p>Dyregrov, Atle och Kari, <i>Det sociala nätverkets stöd vid plötslig död : när livet måste gå vidare</i>. Lund: Studentlitteratur, 2008.</p> <p>Harling, Per. <i>När tillvaron rämningar : minnesstund och gudstjänst vid kris och katastrof</i>. Stockholm : Verbum , 2006.</p>

	<p>Stone, Howard W., <i>Crisis Counseling</i>, 3 ed. Minneapolis: Augsburg Fortress, 2009.</p> <p>Viorst, Judith. <i>Necessary Losses: The Loves, Illusions, Dependencies, and Impossible Expectations That All of Us Have to Give Up in Order to Grow</i>. New York: Fireside Books, 1998.</p>
Betygsgrader	<i>Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U)</i>
Betygskriterier	<p>För betyget G krävs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att litteraturen är redovisad och övriga uppgifter genomförda • att redovisade uppgifter visar relevanta faktakunskaper samt grundläggande förståelse för och integrering av stoffet <p>För betyget VG krävs dessutom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att redovisade uppgifter uppvisar god reflektionsförmåga och självständighet i sättet att dra slutsatser och behandla stoffet.
Examination	<p>Reflekterande PM över läst litteratur</p> <p>Hemskrivning</p>
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt.
Särskild information	<p>Vid underkänt resultat tillämpas kompletteringsuppgifter.</p> <p>Antal provtillfällen begränsas till fem.</p>
Kursplanen fastställd	2010-11-25
Planen gäller från	2011-01-01

LGS 2010-09-29, LGS 2010-11-08

Kurskod	SH 202
Kursbenämning, svenska	<i>Diakoni – en introduktion</i>
Kursbenämning, engelska	Social ministry – an introduction
Kursens högskolepoäng	7,5 hp
Inriktning	Historisk-praktisk teologi
Kurskategori	Fristående kurs som även kan ingå i kandidatexamen i teologi 180 hp
Kursens nivå	Grundnivå, G1N
Förkunskapskrav	Grundläggande behörighet, samt SvB/Sv2B/HiA/ShA
Syfte	Att studenten utvecklas i sin förmåga att beskriva, analysera och värdera olika former för diakonalt arbete.
Förväntade studieresultat	Efter genomgången kurs förväntas den studerande kunna: <ul style="list-style-type: none"> • Redogöra för och kritiskt jämföra några viktiga teologiska modeller för diakonalt arbete. • Identifiera och analysera samhällsförändringar samt beskriva viktiga sociala problem i dagens svenska samhälle • Beskriva och värdera diakonala förhållningssätt och arbetsmodeller
Moment	a. Översikt av diakonins teologi, etik och historia b. Viktiga samhälls- och sociala problem i Sverige idag c. Diakonala förhållningssätt och arbetsmodeller
Undervisnings- och arbetsformer	Lektioner och gruppsamtal
Litteratur, övriga läromedel	Moment a) Blennberger, Erik & Mats J Hansson (red.): <i>Diakoni- tolkning, historik, praktik</i> . Stockholm: Verbum 2008, s. 13-128. Sahlberg, Carl-Erik, <i>Den växande kyrkan: ett bibliskt, historiskt och pastoralt perspektiv</i> . Stanley Media 2009 (112 s.) Jansson, Sanna och Hans-Erik Lindström: <i>Barmhärtighet och solidaritet: ett dokument om gemensam kristen tolkning av diakonins väsen och funktion</i> . Sveriges kristna råd, 1999. s. 1-25 Moment b) Goldberg, Ted (red.): <i>Samhällsproblem</i> . Lund: Studentlitteratur 2010 (sjunde upplagan). s. 127-462. Moment c) Blennberger, Erik & Mats J Hansson (red.): <i>Diakoni- tolkning, historik, praktik</i> . Stockholm: Verbum 2008, s. 191-264. Linde, Stig: <i>Identitet och samspel - Församlingsdiakoni i lokalsamhället</i> . s. 32-35, 113-117. Linköpings stift, 2004. <u>Dessutom läses en av följande böcker:</u> Morisy, Ann, <i>Vänd utåt: en ny strategi för mission och diakoni</i> . Artos 2008; Henriksson R, Holmkvist L, Lindström H-E, Paras M, <i>Frivilligt diakonalt arbete: ledarskap och metoder</i> . Verbum 1994; Jeppsson Grassman, Eva, <i>Socialt arbete i församlingens hägn</i> . Verbum 2001; Campolo, Tony, <i>Everybody Wants to Change the World: Practical Ideas for Social Justice</i> , Regal 2006; Dudley, Carl: <i>Community Ministry: new challenges, proven steps</i> , Harndon, Va: The Alban institute 2002.
Betygsgrader	Väl godkänd (VG), Godkänd (G), Underkänd (U).
Betygskriterier	För betyget <i>Godkänd</i> krävs att studenten kan: <ul style="list-style-type: none"> • redogöra för och analysera olika former för diakonalt arbete • identifiera och analysera samhällsförändringar samt beskriva viktiga sociala problem i dagens svenska samhälle För betyget <i>Väl godkänd</i> krävs att studenten visar: <ul style="list-style-type: none"> • en förmåga att jämföra och värdera olika modeller för diakonalt arbete, samt relatera dessa till viktiga sociala problem.

Examination	<ol style="list-style-type: none"> 1. En hemtenta över inläst obligatorisk litteratur 2. En bokrapport om 1-2 sidor med kritisk utvärdering av konstruktiva bidrag från individuellt läst bok
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt.
Särskild information	Inom ramen för kursen erbjuds en veckas fältstudium där studenten får följa ett diakonalt arbete.
Kursplanen fastställd	2010-11- 25
Planen gäller från	Vt 2011

Datum: 2010-10-06/KL

Kurskod	SH 451
Kursbenämning, svenska	<i>Svenska kyrkans tro och liv.</i>
Kursbenämning, engelska	Faith and life of the Church of Sweden.
Kursens högskolepoäng (hp)	15 hp.
Inriktning	Integrerande kurs i historisk-praktisk teologi och systematisk teologi.
Kurskategori	Valbar programkurs. Kan även läsas som fristående kurs.
Kursens nivå	Motsvarande avancerad nivå (A1N).
Förkunskapskrav	Kandidatexamen i teologi inkluderande Praktisk teologi med VFU-PA.
Syfte	Att på ett integrerat sätt förstå och kunna tolka en kyrkas teologi i dess konsekvenser för kyrkans verksamhet och människors vardagsliv – exemplet Svenska kyrkan i dagens svenska samhälle.
Förväntade studieresultat	Efter kursens slut förväntas den studerande kunna <ul style="list-style-type: none"> • beskriva och analysera Svenska kyrkans och EFS historiska utveckling under 1900-talet, speciellt vad det gäller viktiga rörelser, kyrkosyner och teologiska utvecklingslinjer. • kritiskt granska och reflektera teologiskt kring Svenska kyrkans och EFS identitet utifrån dess grundläggande dokument, fr a <i>Confessio Augustana</i> och <i>Stora katekesen</i>, och det fortsatta bekännelsearbetet, samt att kunna dra slutsatser angående relevans och konsekvenser för dagens kyrkoarbete. • identifiera och kritiskt jämföra olika modeller för andlig vägledning inom Svenska kyrkans och EFS spiritualitet och relatera dessa till dogmatisk reflektion. • kritiskt granska, tolka och värdera olika modeller för församlingsarbete och ledarskap.
Moment	a) Svenska kyrkans och EFS historiska utveckling på 1900-talet (3 hp). b) Svenska kyrkans bekännelse och teologi (5 hp). c) Spiritualiteter och andlig vägledning inom Svenska kyrkan (5 hp). d) Kyrkoordningen och kyrkans verksamhetsformer i dag: kyrkoordningens fyra uppgifter (gudstjänst, undervisning, diakoni och mission), sätt att utveckla församlingsliv, kyrkans roll i det svenska samhället, förhållandet frivilliga – anställda (2 hp).
Undervisnings- och arbetsformer	Lektioner, seminarieövningar, individuella uppgifter samt studiebesök.
Litteratur	Moment a): Bexell, Oloph, "Kyrkligheter i Svenska kyrkan" i <i>Kyrkans liv</i> , Stockholm: Verbum, 1993, s 123-137. Brohed, Ingemar, <i>Sveriges Kyrkohistoria 8</i> , Stockholm: Verbum, 2005. Hägg, Göran, <i>Gud i Sverige</i> , Stockholm: Norstedts, 2010. <i>I detta tecken: Evangeliska fosterlandsstiftelsen 1856-2006</i> , Uppsala: EFS läser, 2006. Moment b): Aurelius, Carl Axel, <i>Hjärtpunkten</i> , Skellefteå: Artos, 1995. Ekstrand, Thomas, <i>Folkkyrkans gränser</i> , Stockholm: Verbum, 2002, s 73-129. <i>Kyrkohandbok för Svenska kyrkan I och II</i> (i urval). <i>Kyrkoordning för Svenska kyrkan</i> (senaste utgåvan i urval). <i>Svenska kyrkans bekännelseskrifter</i> (Speciellt läses <i>Inledning, Confessio Augustana</i> och <i>Stora katekesen</i>). <i>Vad står Svenska kyrkan för?</i> , Lars Eckerdal m fl, Stockholm: Verbum, 1989, s 119-145, 202-246.

	<p>Moment c): Eggehorn, Ylva, <i>Språk för en vuxen tro</i>, Stockholm:Cordia/Verbum, 2001 (i urval). Giertz, Bo, <i>Stengrunden</i> (valfri upplaga). Malm, Magnus, <i>Bildfaktorn</i>, Skellefteå: Artos, 2003. Rosenius, Carl Olof, <i>I Guds hjärta</i>, Uppsala: EFS-förlaget, 1992 eller senare utgåva av BV-förlag (i urval). Wikström, Owe, <i>Det bländande mörkret</i>, Örebro: Libris, 2007 (i urval).</p> <p>Moment d): <i>Kyrkoordning för Svenska kyrkan</i> (senaste utgåvan i urval). Modéus, Fredrik: <i>Längta efter liv: församlingsväxt i Svenska kyrkan</i>, Stockholm: Verbum, 2009. Sandberg, Andreas, <i>Församlingar mot strömmen: befolkningsförändringar och verksamhetsutveckling på regional och lokal nivå inom Svenska kyrkan</i>, Uppsala: Svenska kyrkan, 2009. Sjöberg, Anders, <i>Utmaningen – framtidens uppdrag för kyrkan och EFS</i>, Uppsala: EFS läser, 2006. Thidevall, Sven, <i>Folkkyrkans tid: församlingsinstruktionerna berättar</i>, Järlåsa: Ordbruket, 2005.</p>
Betygsgrader	Väl godkänt (VG), Godkänt (G), Underkänt (U).
Betygskriterier	<p>För betyget godkänt krävs att den studerande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan redogöra för relevanta faktakunskaper och visa en grundläggande förståelse för samtliga moment i kursen. <p>För betyget väl godkänt krävs dessutom att den studerande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan visa förmåga att integrera relevanta fakta och idéer till meningsfulla strukturer och dra egna slutsatser och kunna kritiskt värdera behandlat stoff • att PM och hemskrivningar är inlämnade inom angiven tid.
Examination	<p>Momentet a) examineras genom skrivning. Momentet b) examineras genom muntlig examination. Momentet c) examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt PM. Momentet d) examineras genom hemtentamen Dessutom examineras hela kursen i ett gemensamt slutseminarium.</p>
Utvärdering	Kursen utvärderas skriftligt och/eller muntligt.
Särskild information	<p>Lektioner och seminarier är obligatoriska. Frånvaro kompenseras enligt överenskommelse med lärare. Antalet examinationstillfällen på skriftlig tentamen begränsas till högst 5. Komplettering tillämpas vid underkänd examinerisk inlämningsuppgift och hemskrivning. Omtentamen för att höja betyget från godkänt till väl godkänt tillämpas ej.</p>
Kursplanen fastställd	2008-06-15, senast reviderad 2011-02-08.
Planen gäller från	Ht 2010.

2011-02-08/loe